

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΤΙΣΥΛΛΗΨΗΣ
ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΟ

—
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ

Διαμόρφωση κειμένου και επιμέλεια έκδοσης:
Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης,
Επ. Καθηγητής Υγιεινής και Κοινωνικής Ιατρικής Α.Π.Θ.

Θεσσαλονίκη 2007

Κατασκευή του προφυλακτικού

Τα σύγχρονα προφυλακτικά είναι κατασκευασμένα από λεπτό και ημιδιαφανές ελαστικό υλικό. Έχουν σχήμα σακούλας και συνήθως φέρουν στο άκρο τους ένα μικρό εξόγκωμα, το οποίο λειτουργεί ως δεξαμενή υποδοχής του σπέρματος.

Τύποι προφυλακτικών

Τα προφυλακτικά κυκλοφορούν στο εμπόριο σε μεγάλη ποικιλία ως προς το μέγεθος, τη σύσταση, την υφή και το χρώμα τους και θα μπορούσαν να ομαδοποιηθούν στις εξής κατηγορίες:

1. Λείας ή ανάγλυφης επιφάνειας
2. Με εξόγκωμα στην άκρη ή χωρίς
3. Φυσικού χρώματος ή πολύχρωμα
4. Με λιπαντικές ουσίες ή χωρίς
5. Με σπερματοκτόνο ουσία ή χωρίς

Τρόπος δράσης του προφυλακτικού

Το προφυλακτικό λειτουργεί ως φραγμός της διασποράς του σπέρματος μέσα στον κόλπο. Επιπρόσθετα, παρέχει προστασία έναντι των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων.

Τρόπος χρήσης του προφυλακτικού

Ο τρόπος χρήσης του είναι απλός και αφορά στα εξής:

1. Άνοιγμα της συσκευασίας με προσοχή για να μην προκληθεί φθορά στο προφυλακτικό.
2. Έλξη της πόσθης προς τα πίσω, πριν την τοποθέτηση του προφυλακτικού, σε περιπτώσεις ανδρών που δεν έχουν υποβληθεί σε περιτομή.
3. Ξετύλιγμα του προφυλακτικού πάνω στο πέος, όταν αυτό βρίσκεται σε πλήρη στύση.
4. Πίεση του άκρου προς εξαγωγή του αέρα που είναι πιθανό να εισήλθε εντός του προφυλακτικού κατά την τοποθέτησή του στο πέος.
5. Αμέσως μετά την εκσπερμάτιση και πριν υποχωρήσει η στύση αφαίρεση του προφυλακτικού από το πέος, προσέχοντας να μη διαφύγει σπέρμα.

Κανόνες χρήσης του προφυλακτικού

1. Η προμήθεια προφυλακτικών πρέπει να γίνεται:
 - α. Με κριτήριο την καλή ποιότητα του προϊόντος.
 - β. Από αξιόπιστα σημεία πώλησης (π.χ. φαρμακεία), όπου η καλή συντήρησή τους είναι διασφαλισμένη (δροσερό μέρος και προφυλαγμένο από φως, υψηλή θερμοκρασία, αέρα και όζον, τα οποία προκαλούν οξείδωση και αλλοίωση του υλικού κατασκευής).
 - γ. Ελέγχοντας την καταληκτική ημερομηνία χρήσης του, που αναγράφεται σε σημείο της συσκευασίας.
2. Πρέπει να χρησιμοποιείται σε κάθε συνουσία.
3. Το κάθε προφυλακτικό πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο μία φορά.
4. Η αποτελεσματικότητά του επανξάνει όταν γίνεται ταυτόχρονη χρήση σπερματοκτόνου ουσίας.
5. Η αντοχή του υλικού αποδυναμώνεται, όταν χρησιμοποιείται λιπαντικό ελαιώδους βάσης (π.χ. βαζελίνη).

Ενδείξεις χρήσης του προφυλακτικού

A. Στον άνδρα:

1. Πρόωρη εκσπερμάτιση
2. Ευαισθησία του πέους στις κολπικές εκκρίσεις
3. Δερματοπάθεια της περιοχής των γεννητικών οργάνων

B. Στη γυναίκα:

1. Κολπίτιδα, ακόμα και υπό θεραπεία
2. Αντενδείξεις για άλλες μεθόδους αντισύλληψης
3. Προσωρινή μέθοδος:
 - α. Κατά τη διάρκεια της έμμηνης ρύσης
 - β. Στη μέση του κύκλου ενώ φέρει ενδομήτριο σπείραμα
 - γ. Στον πρώτο κύκλο με αντισυλληπτικά δισκία χαμηλής δόσης
 - δ. Όταν λησμονηθεί η λήψη ενός ή περισσότερων αντισυλληπτικών δισκίων
 - ε. Κατά τη διάρκεια της λοχείας μέχρι να υπάρξει η δυνατότητα εφαρμογής

άλλης μεθόδου αντισύλληψης

4. Ψυχολογική αποστροφή στο σπέρμα
5. Άρνηση εφαρμογής άλλης αντισυλληπτικής μεθόδου για λόγους ψυχολογικούς ή θρησκευτικούς

Γ. Στο ζευγάρι:

1. Περιστασιακές ή αραιές σεξουαλικές επαφές
2. Παρουσία ή υποψία παρουσίας κάποιου σεξουαλικώς μεταδιδόμενου νοσήματος
3. Ουρηθρίτιδα οποιασδήποτε αιτιολογίας, ακόμα και υπό θεραπεία
4. Κυστίτιδα, δυσουρία και πυουρία μέχρι να εξακριβωθεί η αιτία
5. Προσωρινά, πριν από την τοποθέτηση ενδομήτριου σπειράματος ή την έναρξη λήψης αντισυλληπτικών δισκίων

Αντενδείξεις χρήσης του προφυλακτικού

A. Απόλυτες:

1. Αρνητική επίδραση στη σεξουαλική ικανοποίηση
2. Αναστολή της ερωτικής διάθεσης λόγω της διακοπής των περιπτώξεων για την τοποθέτηση του προφυλακτικού

B. Σχετικές:

1. Αναστολή της ολοκλήρωσης της σεξουαλικής επαφής λόγω της διακοπής για την τοποθέτηση του προφυλακτικού

Πλεονεκτήματα του προφυλακτικού

1. Δεν εγκυμονεί κανένα κίνδυνο για την υγεία του χρήστη.
2. Η αποτελεσματικότητά του είναι αφενός υψηλή, εφ' όσον χρησιμοποιείται σωστά και αφετέρου είναι άμεσα ελεγχόμενη.
3. Παρέχει προστασία από τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα.
4. Η χρήση του δεν απαιτεί ιατρική παρέμβαση ή παρακολούθηση.
5. Διατίθεται σε πολλά σημεία πώλησης και είναι χαμηλού κόστους.

Μειονεκτήματα του προφυλακτικού

1. Η χρήση του απαιτεί υπευθυνότητα.
2. Απαιτείται διακοπή της επαφής για την τοποθέτησή του.
3. Μειώνει την αισθητικότητα.
4. Σπάνια, προκαλεί ερεθισμό του κόλπου ή του πέους από το υλικό κατασκευής του, τα λιπαντικά ή τις σπερματοκτόνες ουσίες, που περιέχονται στη συσκευασία του. Ιδιαίτερα σπάνια προκαλούνται αλλεργίες.

Αποτελεσματικότητα του προφυλακτικού

Η αποτελεσματικότητα της μεθόδου βρίσκεται σε συνάρτηση με την υπευθυνότητα και την επιδεξιότητα εφαρμογής της. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία τα ποσοστά αποτυχίας της μεθόδου κυμαίνονται από 0,4 – 31,9 κήσεις ανά 100 γυναίκες – έτη. Αναφέρεται, επίσης, ότι σε κάθε 1000 προφυλακτικά καλής ποιότητας, ένα μπορεί να ραγεί κατά τη χρήση του ή είναι ελαττωματικό από την κατασκευή του, υποκείμενο στην πιθανότητα αστοχίας του υλικού και της κατασκευής του.

**Πρόσθετες πληροφορίες δίδονται στα
ΚΕΝΤΡΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ**

**Η χρήση του προφυλακτικού παρέχει προστασία έναντι
των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων**

**Διαμόρφωση κειμένου
και επιμέλεια έκδοσης**

**Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης
Επ. Καθηγητής
Υγιεινής και Κοινωνικής Ιατρικής Α.Π.Θ.**

